

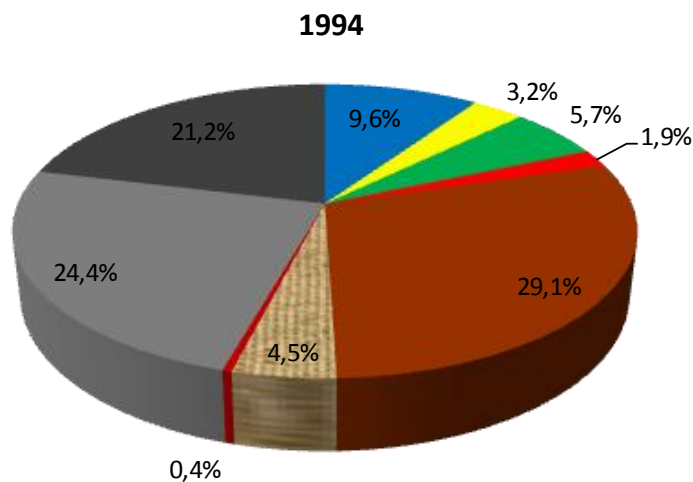
Možnosti snižování KO a jejich monitorování

Produkce a skladba domovních/komunálních odpadů

**Nárůst produkce za 15 let
o 38 % hm. (cca 2,5 % ročně)**

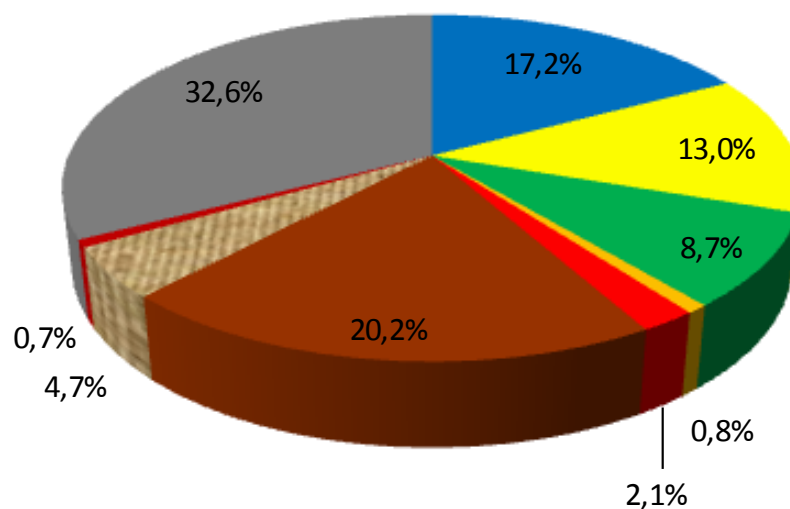
**Měrná produkce
178 kg/obyvatel/ rok**

■ papír
■ sklo
■ bioodpad
■ nebezpečný odpad
■ plast
■ kovy
■ textil
■ zbytkový odpad

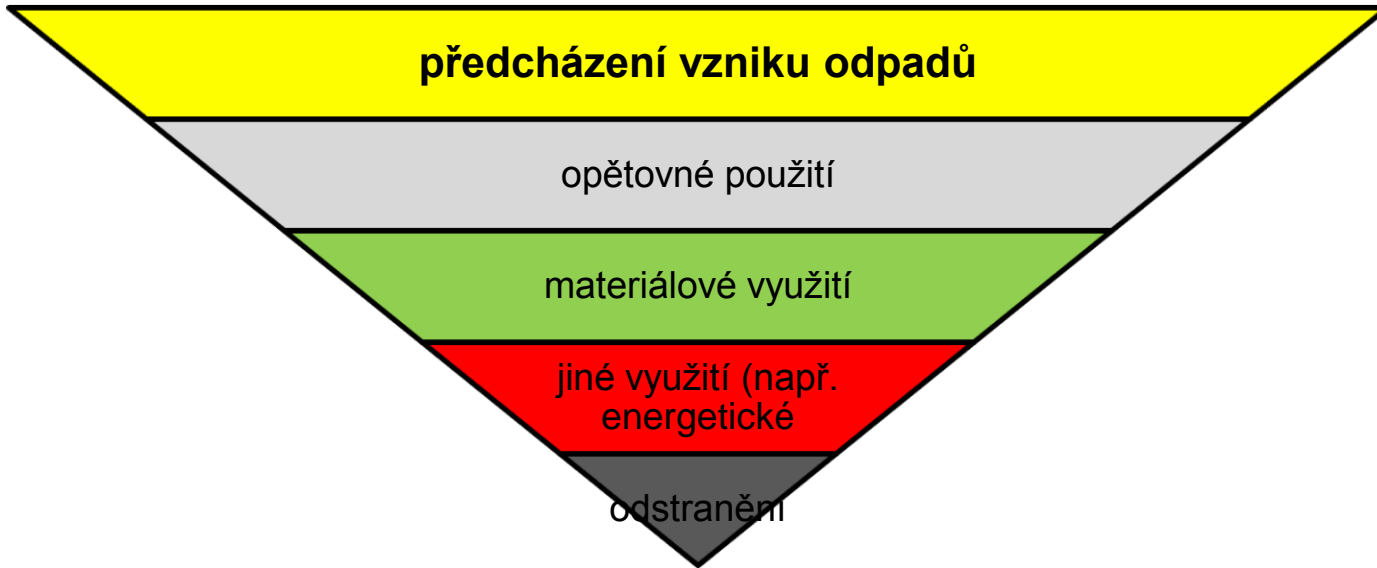
**Měrná produkce
246 kg/obyvatel/ rok**

2008

■ papír
■ nápojový karton
■ textil
■ plast
■ kovy
■ nebezpečný odpad
■ sklo
■ bioodpad
■ zbytkový odpad

Environmentální politika EU hierarchie nakládání s odpady

Cíl – omezení vzniku odpadů napříč všemi činnostmi lidského počínání

Realita

- prevenční opatření lze uplatňovat v průmyslu a jeho výroбах (důvody ekonomické, politické, environmentální)
- **komunální sféra - ??????**

Varianty snížení množství komunálních odpadů

- **Administrativní a statistické**

- Vedlejší produkty, stav, kdy odpad přestává být odpadem, vhodná statistika produkce a způsobů nakládání s KO

- **Prevence vedoucí ke snížení spotřeby a tím k omezení produkce odpadů**

- Působení na uvědomění spotřebitele a průmyslu bez ohledu na pohodlí života a smysl podnikání

- **Návrat k životu v přírodních komunitách**

- Omezená spotřeba a snížení nároků na život

Administrativní snížení produkce KO

- **Správná definice KO a obsah KO**
  - Příklad: MŽP 5,1 mil. t x SMO 3,3 mil. t KO
- **Vedlejší produkt**
  - Část vznikajících „odpadních“ materiálů nevstupuje do režimu odpadů
- **Stav, kdy odpad přestává být odpadem**
  - Lze částečně nahradit pojmem druhotná surovina
  - Z odpadů se vložením energie stává obchodovatelné zboží
- **Zpětný odběr vybraných výrobků**
  - Odklon velké části NO z KO
- **Využití rostlinného bioodpadu**
  - Domácí/komunitní kompostování, využití rostlinného materiálu na přímé mulčování

Prevence vzniku KO

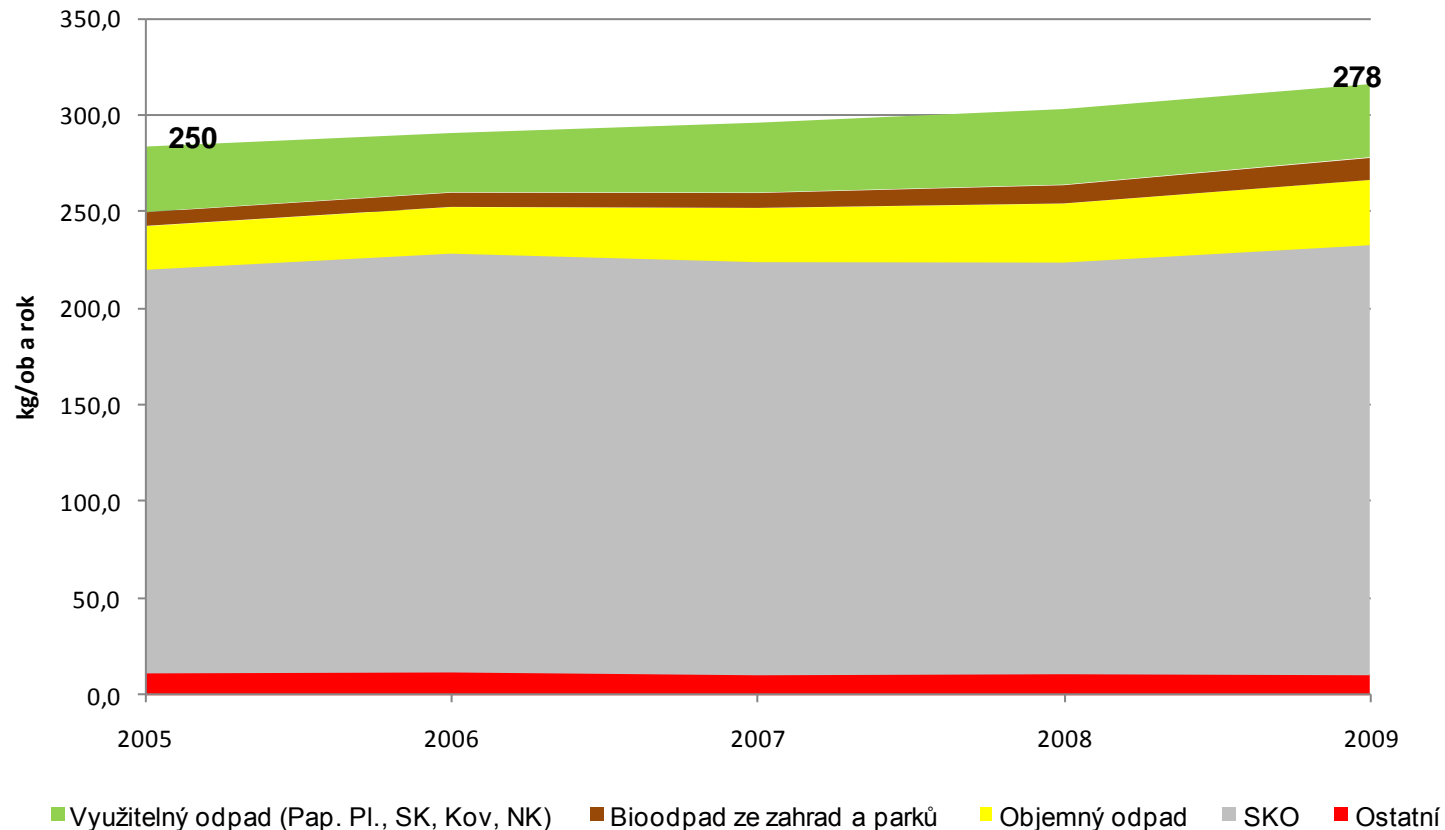
Co je to prevence?

- Dilema úředníků a členských států EU
  - Prevence je souhrn činností před tím, než z věci vznikne odpad (aby odpad nevznikl)
  - Prevence je souhrn činností, které vedou k tomu, že se z odpadu stane „neodpad“ (v konečném důsledku odpad nevznikne)
- **Příklady „čisté“ prevence**
  - Opětovné použití výrobků, prodloužená trvanlivost výrobků (potravin i spotřební věci)
  - Ekodesign obalů (spotřebitel upřednostní menší obaly)
  - Voda z kohoutku x balená voda (co v oblastech, kde pitná voda chybí?)
  - Používání opakovaně plnitelných obalů, velká balení
  - Omezení reklamních letáků a výrobků
  - Environmentální značení výrobků pro podporu správného výběru spotřebitelem
- **Jak toho dosáhnout?**
  - Výchovou a trvalým vzděláváním obyvatel včetně státní správy, samosprávy, průmyslu a obchodu

Smíření s realitou

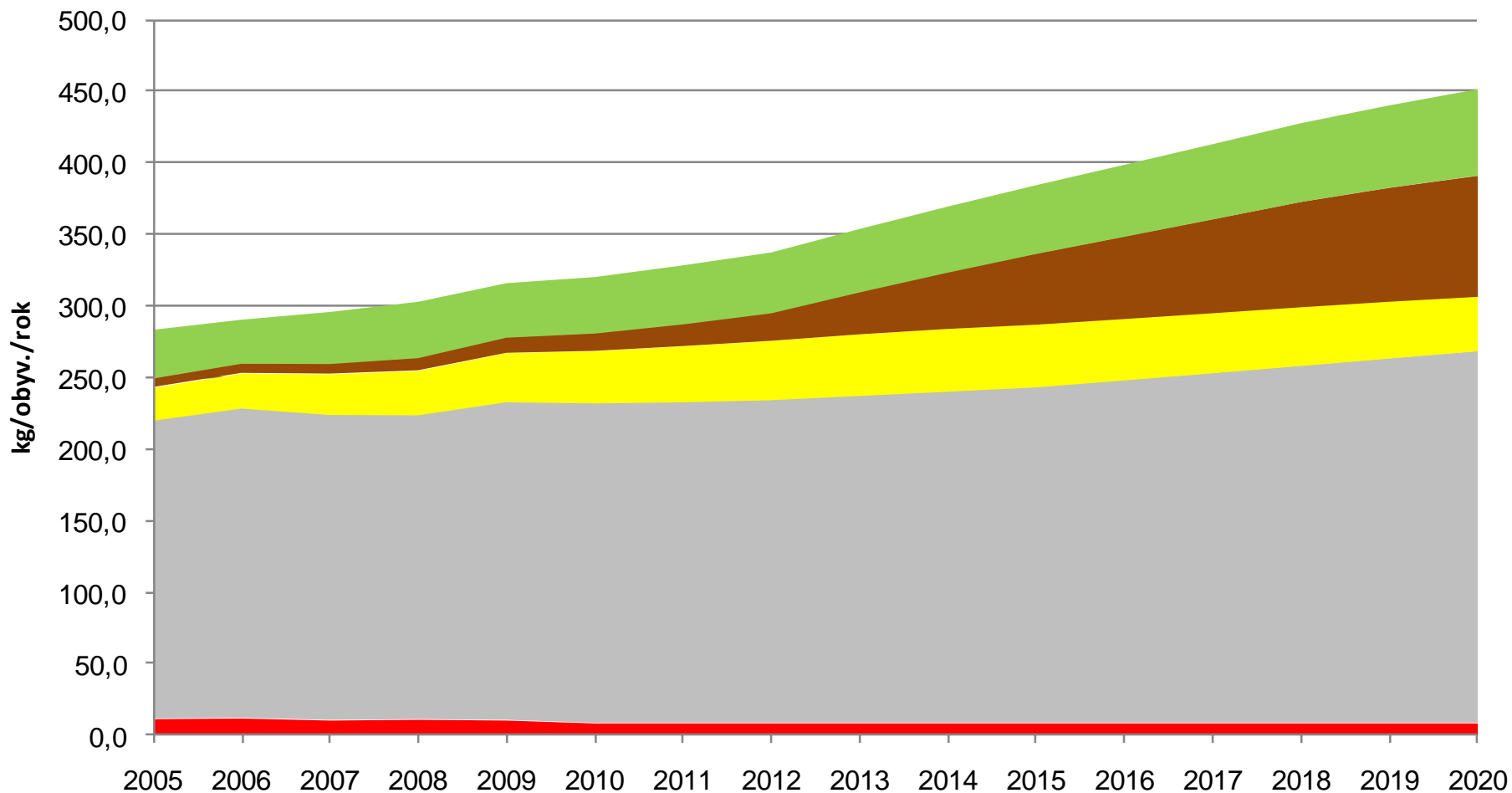
- Možnosti reálně snížit produkci KO omezením skutečné spotřeby na bázi výchovně vzdělávacích a dobrovolných aktivit jsou velmi malé
- I přes trvalé působení státu, AOS, EVVO se produkce KO neustále zvyšuje a to nejen hmotnostně (nižší nárůst), ale také objemově

Vývoj produkce hlavních skupin KO

Prognóza vývoje produkce KO

Vývoj produkce komunálních odpadů dle hlavních skupin nakládání

■ Využitelný odpad (Pap. Pl., SK, Kov, NK) ■ Bioodpad ze zahrad a parků ■ Objemný odpad ■ SKO ■ Ostatní

Reálné možnosti snižování produkce KO

- **Papír a tužka**
  - Pro případ „plnění“ cílů politiky evropské recyklační společnosti
- **Déletrvající hospodářská krize**
  - Povede k omezení reálné spotřeby a tím i tvorby odpadů
- **Změna postojů veřejnosti**
  - Lidé si uvědomí působením vhodné osvěty nutnost omezení produkce odpadů, jejich nebezpečných vlastností apod.
- **Vymezení reálných cílů pro trvale udržitelné hospodaření s odpady**, které je environmentálně udržitelné a ekonomicky a sociálně únosné

Jak dál a co chceme?

- Snížit množství odpadů ukládaných na skládky a omezit skládky jako takové
- Důsledně odpady třídit a recyklovat s ohledem na náhradu primárních často neobnovitelných zdrojů a s ohledem na zachování krajiny pro život
- Ostatní odpady důsledně využívat jako „obnovitelný“ zdroj energie
- Trvale a dlouhodobě vychovávat lidi ke správnému nakládání s odpady a k omezování množství vznikajících odpadů změnami v základních vzorcích spotřebitelského chování

Monitoring aktivit vedoucích k trvale udržitelnému nakládání s komunálními odpady

- Cíle budou stanoveny v POH ČR
  - **Cíle pro prevenci** vzniku KO budou jen ve formě nároků na vzdělávací a informační aktivity s cílem ovlivnit postoj obyvatel a spotřebitelské chování směrem k uvědomělému nakládání s odpady. V tomto duchu budou stanoveny i indikátory
  - V praxi platí, že statisticky významně nižší produkce KO souvisí s poklesem životní úrovně (nižší spotřebou) nebo s úpravami metod na vykazování odpadů a sledování nakládání s nimi. Nikoliv s prevencí vzniku odpadů.

Monitoring aktivit vedoucích k trvale udržitelnému nakládání s komunálními odpady

- Cíle pro sledování produkce a nakládání s KO budou stanoveny v POH ČR
  - Pro omezení celkového skládkování
  - Zejména pak pro recyklaci vybraných složek KO a omezení skládkování BRKO
- Cíle pro KO budou závazné pro kraje a následně pro všechny obce (kolektivní řešení OH v regionálních ISNO)
  - Soustava indikátorů a jejich sledování bude sloužit k pravidelnému monitoringu uvedených činností
  - Indikátory budou vycházet z reálného popisu komunálního OH (vyhodnocení 1x ročně) a to včetně popisu provozu jednotlivých zařízení významných pro nakládání s KO

Monitoring aktivit vedoucích k trvale udržitelnému nakládání s komunálními odpady

- Základní indikátory zohledňující minimalizaci odstraňovaného KO bez dalšího využití:
  - Porovnání produkce původců/obcí jasně definovaného KO vs. skládkované množství odpadů
  - Míra využití KO (včetně biologického a energetického) v obcích